

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/318/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202662
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1516202662.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Michaely Královej, v právnej veci rozvodu manželstva účastníkov: manželka - A.. U. K. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, L., zastúpená: JUDr. Elena Štefančíková, advokátka, IČO: 42 360 340, so sídlom Veternicová 1, Bratislava, a manžel - Ing. E. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. 3, L., zastúpený: JUDr. Milan Ficek, advokát s. r. o., IČO: 47 232 757, so sídlom Žilinská 14, Bratislava, na návrh manželky o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov na čas po rozvode k maloletému dieťaťu R. E. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 21.05.2019, č.k. 20P/59/2016-400, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutých výrokoch II. a IV. a závislom výroku o trovách konania (výrok VII.) potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie:

- rozviedol manželstvo účastníkov: U. K. G., rod. G., nar. XX.XX.XXXX a A.. E. K., nar. XX.XX.XXXX uzavreté dňa 16.03.2012 v Bratislave, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Bratislava - Petržalka vo zväzku 22, ročník 2012, na strane 81, pod poradovým číslom 37 (výrok I.),

- zveril maloletého R. E. K., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvode do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov tak, že s výnimkou osobitnej úpravy počas letných, veľkonočných a zimných prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti matky každý páry kalendárny týždeň od pondelka od 08.00 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho kalendárneho týždňa do 08.00 hod. a v osobnej starostlivosti otca každý nepáry kalendárny týždeň od pondelka od 08.00 hod. do nasledujúceho pondelka párneho kalendárneho týždňa do 08.00 hod.; počas letných prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti matky v každom kalendárnom roku vždy od 15.07. od 19.00 hod. do 01.08. do 09.00 hod. a od 15.08. od 19.00 hod. do 31.08. do 19.00 hod. a v osobnej starostlivosti otca bude v každom kalendárnom roku vždy od 01.07. od 09.00 hod. do 15.07. do 19.00 hod. a od 01.08. od 09.00 hod. do 15.08. do 19.00 hod.; počas zimných prázdnin bude maloletý v nepárnom kalendárnom roku v osobnej starostlivosti: otca od 24.12. od 16.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod., matky od 25.12. od 18.00 hod. do 01.01. nasledujúceho párneho roka do 10.00 hod., otca od 01.01. párneho roka od 10.00 hod. do 06.01. do 18.00 hod. a v párnym kalendárnom roku v osobnej starostlivosti: matky od 24.12. od 16.00 hod. do 25.12. do 18.00 hod., otca od 25.12. od 18.00 hod. do 01.01. nasledujúceho nepárneho roka do 10.00 hod., matky od 01.01. nepárneho roka od 10.00 hod. do 06.01. do 18.00 hod.; počas veľkonočných prázdnin bude maloletý v osobnej starostlivosti matky každý páry kalendárny rok od Zeleného štvrtka od 10.00 hod. do

Veľkonočného pondelka do 14.00 hod. a v osobnej starostlivosti otca každý nepárny kalendárny rok od Zeleného štvrtka od 10.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 14.00 hod. s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude predškolské alebo školské zariadenie, ktoré maloletý navštevuje a v čase jeho neprítomnosti v tomto zariadení bydlisko odovzdávajúceho rodiča (výrok II.),

- rozhodol, že zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia (výrok III.),
- počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčil (výrok IV.),
- matke uložil povinnosť zaplatiť trovy znaleckého dokazovania v sume 115,50 eur na účet konajúceho súdu v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia (výrok V.),
- otcovi uložil povinnosť zaplatiť trovy znaleckého dokazovania v sume 115,50 eur na účet konajúceho súdu v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia (výrok VI.),
- deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok VII.).

2. Výrok o rozvode manželstva právne odôvodnil § 18, § 23 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“) a vecne tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že manželia od 18.04.2016 spolu nežijú, nehospodária spolu, intímne sa nestýkajú, ich manželstvo je hlboko a trvale rozvrátené, obaja majú k zachovaniu manželstva absolútne odmietavý postoj. Obaja dôrazne vylúčili obnovu manželského spoluzitia, v minulosti manželskú poradňu navštívili a v rámci terapie riešili, ako sa odlúčiť, aby sa to čo najmenej dotklo ich dieťaťa. Ich zhodnými výpoveďami mal súd prvej inštancie za preukázané, že počas vyššie uvedenej doby medzi nimi nedochádza ani k plneniu viacerých zo základných mravných postulátov vyjadrených v ust. § 18 Zákona o rodine, a to k rešpektovaniu dôstojnosti, vzájomnej pomoci, spoločnej starostlivosti o dieťa a vytváraniu zdravého prostredia pre výchovu dieťaťa, na dodržiavanie ktorých je založené harmonické a fungujúce manželstvo. Súd prvej inštancie mal za to, že rozvod manželstva nebude ani v rozpore so záujmami maloletého syna účastníkov konania, ale naopak, môže mať vplyv na postupné upokojenie napätých vzťahov a pretrvávajúcich konfliktov, ktoré negatívne vplývali na psychiku dieťaťa.

3. Výroky týkajúce sa úpravy pomerov manželov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode súd prvej inštancie právne odôvodnil § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „ C.m.p.“), § 24 ods. 1, 2, 4, § 28 ods. 2, § 38 ods. 1, 2, § 43 ods. 1 Zákona o rodine, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 41 ods. 4 Ústavy SR a vecne tým, že nakoľko sa rodičia sa nedokážu dohodnúť na osobnej starostlivosti o dieťa, otec súhlasí so striedavou osobnou starostlivosťou oboch rodičov a matka žiada zveriť dieťa do jej osobnej starostlivosti, musel súd skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súd prvej inštancie konštatoval, že existuje viacero faktorov pre rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov má byť dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Medzinárodné pramene práva, európska judikatúra i slovenský Zákon o rodine už úplne jednoznačným spôsobom zmenili svoj postoj k postaveniu rodičov pri realizácii výkonu ich rodičovských práv a povinností. Pokiaľ rodič má záujem rovnocenne sa podieľať na výchove dieťaťa a nespráva sa spôsobom, ktorý by odôvodňoval zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, potom je súd povinný využiť všetky zákonné prostriedky na to, aby mu jeho právo priznal a zabezpečil jeho riadnu realizáciu. Striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov. Jedným z určujúcich faktorov pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti je schopnosť rodiča spolupracovať s druhým rodičom pri výchove dieťaťa. Ak táto spolupráca a komunikácia nie je bez zjavného dôvodu naplnená, je rodič výchovne nespôsobilý. Pri rozhodovaní musí súd prihliadať na záujem dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ako aj na jeho právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom. Súd prvej inštancie zdôraznil, že z § 24 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že predpokladmi na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa (predpokladom nie je záujem obidvoch rodičov o striedavú osobnú starostlivosť, ale záujem o osobnú starostlivosť, teda že obidvaja rodičia

chcú mať dieťa u seba) a súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

4. Súd prvej inštancie v súvislosti s rozhodovaním o úprave pomerov manželov k maloletému dieťaťu R. E. K., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvoze, uznesením zo dňa 27.06.2017, č.k. 20P/59/2016-205 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí H. L., v priebehu konania vykonal ďalšie dokazovanie výsluchom označeného znalca, pohovorom s maloletým dieťaťom realizovaným dňa 13.09.2018, šetrením vykonaným ustanoveným kolíznym opatrovníkom v domácnostiach oboch rodičov, šetrením vykonaným v Súkromnej materskej škole Christa Boteva v Bratislave a v rozhodnutí uviedol, že matka trvala na zverení dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a otec na striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch striedania. Od rozchodu rodičov je maloletý v osobnej starostlivosti matky a otec sa s ním stýka v zmysle dohody s matkou v rozsahu, ktorý je nedostatočný a nezodpovedajúci jeho riadnemu ďalšiemu vývinu. Obaja rodičia majú vhodné bytové a životné podmienky pre starostlivosť o dieťa. Otec chce byť prítomný v živote syna, starať sa o neho a vychovávať ho rovnocenne ako matka, na dosiahnutie čoho koncentruje všetky svoje sily a aktivity, keď v jeho starostlivosti o maloletého súd nezistil žiadne závary alebo nedostatky. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie ustálil, že aktuálne sú splnené hmotnoprávne podmienky na zverenie maloletého R. do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, obaja rodičia majú dobré osobnostné predpoklady pre výchovu dieťaťa a každý z nich by mal nezastupiteľným spôsobom prispievať k tomu, aby doposiaľ úspešný duševný a osobnostný vývin maloletého pokračoval i naďalej. Maloletý je na matku primárne citovo viazaný, ale zároveň má s otcom preukázateľne vytvorený pevný citový vzťah, má ho rád, chce s ním byť, čo potvrdila aj matka tvrdiac, že sa od otca vracia spokojný, otec mu vie vytvoriť vynikajúci program, nerozporovala, že by sa o dieťa nevedel postarať, alebo že by ho nejakým spôsobom ohrozoval na zdraví a na živote. Vykonaným dokazovaním nebol preukázaný žiadny dôvod, ktorý by vylučoval možnosť zverenia dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

5. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie prihliadol aj na závery znaleckého dokazovania, ktorým bolo preukázané, že dieťa je už v súčasnom období pripravené a schopné separácie od matky. S otcom sa dlhé obdobie pravidelne stretáva po dobu 4 hodín cez týždeň, cez víkend aj s prespatím, nemá možnosť prežívať pozitívnu skúsenosť zo vzájomnej kooperácie a komunikácie rodičov, nezažíva s otcom rodinný život, ale jeho styk možno považovať za návštevy u otca, zažíva konflikty medzi rodičmi, čo ho traumatizuje, a čo môže zhoršovať jeho psychický stav. Žiadnym spôsobom nebolo preukázané, že matkou tvrdené nočné mory a pocikávanie sa dieťaťa v jej domácnosti súvisia s častým kontaktom s otcom. Rodičia vedia na veciach týkajúcich sa syna komunikovať s limitmi, čo spôsobuje, že striedavá osobná starostlivosť obidvoch rodičov aktuálne je v záujme dieťaťa a týmto spôsobom starostlivosti zo strany rodičov budú jednoznačne lepšie zaistené jeho potreby. Podľa záverov znalca bol psychický stav dieťaťa v čase vyšetrenia stabilizovaný bez viditeľnej psychopatológie a klinicky významných nápaditostí v prejavoch komunikácie a správania. Zistil, že matka nielen kritizuje, ale až devalvuje osobnostné črty otca a jeho rodičovské kompetencie, že obaja rodičia sú schopní zabezpečiť podmienky pre celkový riadny psychosexuálny vývin dieťaťa, a že podľa celkových výsledkov psychologického vyšetrenia má maloletý k obojmu rodičom vytvorenú pozitívnu citovo a emočne sýtenú vzťahovú väzbu, dokáže ich verbálne oceniť, s čím je zhodná aj jeho neverbálna zložka komunikácie a správania. Dieťa je vo zvýšenej miere citovo pripútané na matku, čo do určitej miery spôsobuje aj matka v rámci jej hyperprotektívnych stratégií zosilnenými rozdielnymi predstavami rodičov o realizácii osobnej starostlivosti o dieťa, otec má v tomto zmysle k dieťaťu vyváženejší postoj. Doterajší výchovný vplyv oboch rodičov na vývin dieťaťa bol pozitívny. Pobyt dieťaťa u žiadneho z rodičov neohrozuje jeho celkový vývoj, je pre neho prospešný. Obaja rodičia sú schopní vytvoriť mu vhodné a stabilné výchovné prostredie pre zabezpečenie jeho optimálneho psychického vývinu. Aj s ohľadom na emotívnu a osobnostnú štruktúru rodičov sa javí v záujme dieťaťa, pre zabezpečenie jeho nerušeného osobnostného, duševného a fyzického vývinu, do budúcnosti rovnocenné a rovnomerné zabezpečenie výchovy oboch rodičov a zároveň treba, aby rodičia v záujme dieťaťa uskutočňovali ústretové kroky voči sebe navzájom, ktoré by posilňovali ich rodičovskú kooperáciu. Znalec ako najvhodnejší model osobnej starostlivosti odporúča striedavú osobnú starostlivosť oboch rodičov v krátkych intervaloch, čo sa z psychologického hľadiska javí z pohľadu ďalšieho harmonického psychosexuálneho vývinu dieťaťa ako najvhodnejší model rodičovskej starostlivosti tak s ohľadom na jeho rodičovskú preferenciu, osobnostné dispozície rodičov, ako aj určitý priestor zastabilizovať jeho porozvodovú adaptáciu v predškolskom veku tak, aby si mohol naďalej čo najintenzívnejšie rozvíjať vzťah s oboma rodičmi. Starostlivosť o dieťa sa realizuje, komunikácia a

kooperácia rodičov nefunguje tak, ako by mohla, ale funguje. Zistená hyperprotektivita matky k dieťaťu môže paradoxne čiastočne obmedzovať dieťa, lebo nemá dostatočný priestor na to, aby mohlo byť autonómnejšie v komunikácii a interakcii. Je dôležité dávať hranice dieťaťu, aby sa predchádzalo emočnej disregulácii dieťaťa. Ak má R. zdravý priestor, dokáže sa adaptovať primerane situácii a záťaži. Výchovný štýl rodičov nie je v konfliktach a dieťaťu prechod medzi prostrediami nespôsobuje záťaž. V prípade striedavej osobnej starostlivosti by dieťaťu výchovný postoj a štýl otca mohol napomôcť. Kľúčová pre dieťa je naviazanosť na rodičov, vzťahy, ktoré má k nim vytvorené neboli narušené a môžu pomôcť dieťaťu prekonať náročné obdobie a rodičia môžu ovplyvniť, či tieto väzby zostanú dobré alebo sa zhoršia. S poukazom na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné nariadiť matkou navrhované kontrolné znalecké dokazovanie, nakoľko mal jednoznačne zistený skutočný stav veci a vykonanie takéhoto dôkazu považoval za nadbytočné a nehospodárne.

6. Na základe zisteného skutočného stavu súd prvej inštancie zveril maloletého na čas po rozvede do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov s prihliadnutím na jeho vývinové potreby a rešpektoval jeho právo na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a na upevňovanie ich vzťahu a styku k obidvom rodičom. Mal za to, že v súčasnom období by bolo v príkrom rozpore s najvyšším záujmom maloletého jeho zverenie do osobnej starostlivosti matke, lebo pobyt u otca je pre neho vyslovene prospešný a obohacujúci, dieťa otca neodmieta, preukázateľne s ním má vytvorený hlboký a pevný vzťah, ktorý je však poznačený konfliktami medzi rodičmi, čo na neho negatívne vplyva, čím ho rodičia ovplyvňujú, nakoľko sú v jeho živote vzorom. Maloletý počas vyjadrovania svojho názoru pred súdom jednoznačne uviedol, že by domček nakreslil výraznými farbami a býval by v ňom s mamou a tatom. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pre dieťa sú podstatné citové a vzťahové potreby po dostatočnom a stabilnom kontakte s oboma rodičmi a bolo by dobré, keby na to rodičia prihliadali a boli dostatočne motivovaní k vyriešeniu praktických otázok starostlivosti o neho. Bolo by pozitívne, aby začali obnovovať vzájomnú konštruktívnu komunikáciu v záujme ich dieťaťa, obaja majú dispozíciu na to, aby sa o svoje dieťa postarali. Maloletý sa musí vyrovnáť s rozpadom rodiny, čo ťažko spracúva a konflikty medzi rodičmi mu situáciu zhoršujú, nakoľko si želá, aby boli rodičia spolu, čo svojou imaginárnou kresbou domčeka v rámci zisťovania názoru súdom prejavil.

7. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie uzavrel, že v súčasnom období je v najlepšom záujme dieťaťa jeho zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch, pri ktorej by si mohlo rovnocenne udržiavať a rozvíjať vzťahy s oboma rodičmi, čo by mohlo priniesť upokojenie celej situácie rodiny, keďže sú v danom prípade splnené všetky už uvedené kumulatívne podmienky (rodičia majú vytvorené podmienky, bývajú obaja v obvode konajúceho súdu, ohľadne maloletého komunikujú). Znalec vypracoval znalecký posudok v novembri 2017, kedy vzhľadom na predškolský vek a rodinnú situáciu odporúčal striedavú starostlivosť v krátkych časových intervaloch. Nakoľko od vykonania znaleckého úkonu i od ústneho podania posudku znalcom uplynula dlhšia doba, maloletý úmerne veku vyrástol, emočne sa vyvinul a ukončuje predškolskú prípravu, súd prvej inštancie v čase rozhodovania považoval za vhodnejší interval striedania osobnej starostlivosti rodičov týždňový interval a tiež osobitne upravil osobnú starostlivosť rodičov počas prázdnin a sviatkov v rozsahu uvedenom vo výroku rozsudku s prihliadnutím na najvyšší záujem dieťaťa. Konštatoval, že obaja rodičia sú schopní a ochotní vykonávať svoje rodičovské práva čo do osobnej starostlivosti o maloletého, obaja sú si rovní vo svojich právach a dokazovaním nebol preukázaný žiadny dôvod na obmedzenie tak, že by dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti iba jedného z rodičov. V zmysle odporúčaní znalca, ku ktorým dospel na základe vykonaného psychologického vyšetrenia, mal za potrebné, aby si obaja rodičia uvedomili, priznali a napravili svoje predchádzajúce konanie a preukázali ochotu konať v záujme maloletého nielen verbálne, ale aj v praktickej rovine. Na druhej strane ocenil, že jediná vec, na ktorej sa vedia ešte dohodnúť a komunikovať je práve ich jediné maloleté dieťa. Rodičia musia nadradiť záujmy dieťaťa nad svoje egoistické záujmy a nesmú súperiť o jeho lásku a pozornosť. Obaja majú vytvorené podmienky na starostlivosť o syna, obaja majú dostatočné rodičovské kompetencie. V starostlivosti ani jedného z nich o maloleté dieťa neboli zistené žiadne závady. Rodičia majú síce rozdielne názory na výchovu a starostlivosť o dieťa, keď matka je hyperprotektívnejšia a otec vedie maloletého k postupnej samostatnosti, ale obaja majú snahu na seba pracovať s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa. Dieťa môže byť spokojné len pri takých rodičoch, ktorí sú schopní v jeho záujme sa o celkovej starostlivosti o neho dohodnúť. Za miesto prevzatia a odovzdania maloletého určil predškolské alebo školské zariadenie, ktoré maloletý navštevuje a v čase jeho neprítomnosti v tomto zariadení, bydlisko odovzdávajúceho rodiča.

8. Pokiaľ ide o vyživovaciu povinnosť rodičov, súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, 6, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a na zistené osobné a zárobkové pomery na strane oboch rodičov (matka pracuje od 01.03.2016 v spoločnosti Lenovo (Slovakia) s. r. o. ako projektový manažér, kde jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 03/2016 do 12/2016 dosiahol sumu 1.492,71 eur, za rok 2017 sumu 1.616,57 eur, za rok 2018 sumu 1.714,33 eur a za pomernú časť roka 2019 (01-04) 1.810,51 eur, žije so svojou matkou v jej byte, za bývanie hradí 300 eur mesačne; otec pracuje ako SZČO s hlavnou činnosťou počítačové programovanie, s priemerným čistým mesačným príjmom 900 eur - podľa daňového priznania za rok 2017 dosiahol príjem zo živnosti vo výške 18.802,71 eur a výdavky si vyčíslil v sume 13.564,45 eur, základ dane 5 238,26 eur a podľa daňového priznania za rok 2018 dosiahol príjem zo živnosti 13 798,19 eur a výdavky 11.322,05 eur, základ dane 2 476,14 eur, žije sám vo vlastnom byte) a potreby maloletého dieťaťa v sume 437,59 eur mesačne, s ohľadom na rovnakú dĺžku osobnej starostlivosti každého z nich dospel k záveru, že nie je potrebné určiť výživné na maloletého zo strany rodičov na dorovnanie životnej úrovne v čase, keď dieťa bude v osobnej starostlivosti druhého rodiča.

9. Výroky V. a VI. právne odôvodnil § 232 ods. 3 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“) konštatujúc, že rodičia svojim správaním vyvolali potrebu nariadenia znaleckého dokazovania a v danej veci nie je účelné, aby náklady na trovy znaleckého dokazovania zostali na ťarchu štátu.

10. O trovách konania rozhodol podľa § 52 C.m.p..

11. Proti výrokom II. a IV. podala v zákonnej lehote odvolanie manželka (matka maloletého dieťaťa) namietajúc, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaného dokazovania nevyplývali, prípadne neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a konanie má vadu, ktorá mohla mať vplyv na výrok rozhodnutia (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.). Súd prvej inštancie dostatočným spôsobom a v rozpore s § 24 ods. 2 Zákona o rodine neskúmal, či zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti je skutočne v záujme maloletého dieťaťa a či práve pri tejto forme starostlivosti budú lepšie zaistené jeho potreby. Maloletý sa viac ako 3 roky nachádza vo faktickej starostlivosti matky pri nezmenenom formáte starostlivosti otca, u ktorého prespáva 6 nocí v mesiaci a otec trávi s dieťaťom 50% bdelého času dieťaťa, v rámci ktorého má možnosť výchovne pôsobiť na dieťa a upevňovať si s ním vzájomný vzťah. Súd prvej inštancie rozhodol o závažnej zmene týkajúcej sa starostlivosti bez postupnej prípravy dieťaťa a žiadnym spôsobom neodôvodnil, či je práve striedavá starostlivosť v rozsahu 50:50 vhodná a či by nebola vhodná iná forma (napr. 60:40, 70:30), a to hoci len dočasne. Odvolateľka poukázala na nález Ústavného súdu ČR zo dňa 09.06.2014, sp.zn. I. ÚS 1506/13 z ktorého vyplýva, že súd pri rozhodovaní o spôsobe starostlivosti o maloleté dieťa je povinný prihliadnúť aj na ďalší vývoj dieťaťa (a teda blížiacu sa školskú dochádzku), a to napriek tomu, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Pokiaľ súd prvej inštancie tvrdí, že boli naplnené hmotnoprávne podmienky pre autoritatívne nariadenie striedavej osobnej starostlivosti, záujem maloletého bol opomenutý. Pokiaľ ide o Znalecký posudok č. 31/2017 zo dňa 08.11.2017 vypracovaného a podaného Mgr. H. L., tento v ňom vo vzťahu k matke opakovane používa v negatívnom význame výraz hyperprotektívna aj napriek tomu, že táto črta matky nevyplýva z realizovaných diagnostických metód a vyplýva výlučne zo subjektívneho pocitu znalca. V tejto súvislosti matka nechala spracovať znalecký posudok na svoju osobu znalkyňou zapísanou v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov PhDr. Mgr. U. O., ktorá v Znaleckom posudku č. 14/2019 (doloženého matkou k odvolaniu) potvrdila, že napriek totožným výsledkom pri použití identických, resp. obdobných diagnostických nástrojov, metód, interpretácia výsledkov je značne rozdielna. Na základe uvedeného matka vyslovila pochybnosť o správnosti interpretácie dosiahnutých výsledkov aj u otca, pri ktorom sa znalec nevysporiadal s viacerými závažnými zisteniami týkajúcimi sa osobnostnej štruktúry otca, a to so zistenou psychopatológiou (str. 24 Znaleckého posudku), so skutočnosťou, že v myslení otca sú prítomné aj menej kvalitné paranoidné, impulzívne, agresívne, narcistické a morbidne obsahy (str. 21 Znaleckého posudku) a že v záťažových situáciách je otec vznetlivý, nevyrovnaný, môže reagovať hnevivo, čomu zodpovedá znížený ovládací potenciál sa so stresom vyrovnáť. Na tieto skutočnosti súd prvej inštancie neprihliadal a tým nedostatočne zistil skutkový stav.

12. Pokiaľ ide o vyjadrenie názoru maloletého matka uviedla, že pozitívny vzťah dieťaťa k obojom rodičom nepopierala. Zisťovanie názoru dieťaťa bolo realizované na chodbe konajúceho súdu v prítomnosti oboch rodičov (dieťa odmietalo odísť od matky a so sudkyňou odmietlo odísť), ako bývajúcich v domčeku

najprv uviedlo seba a matku a po dlhšej odmlke, keď sa pozrelo na otca , tak doplnilo aj otca . Matka je stále pre dieťa preferenčnou osobou, čo bolo preukázané aj v Znaleckom posudku. Súd prvej inštancie pri zisťovaní skutočného stavu veci nereflektoval na tvrdenia matky, týkajúce sa starostlivosti o maloletého v čase choroby, keď otec zjavne nedodržiava liečebný režim dieťaťa, po skončení realizácie styku sa matka od samotného dieťaťa dozvedá, že 2 dni po sebe vyvrátil všetko čo zjedol a otec o tejto skutočnosti nepovažoval za potrebné informovať matku, resp. sa s ňou poradiť o tom, čo by bolo pre stav dieťaťa najlepšie alebo vyhľadať lekársku starostlivosť. Na základe uvedeného nie je možné hovoriť o tom, že otec sa dokáže komplexne o dieťa bez akýchkoľvek výhrad postarať a sú situácie, ktoré nedokáže racionálne riešiť. Konštatácia súdu, že rodičia dokážu spolu v záujme dieťaťa komunikovať je v priamom rozpore s bodom 9 odôvodnenia ; napriek tomu súd zveril dieťa do formy starostlivosti, ktorá nevyhnutne predpokladá vzájomnú konštruktívnu komunikáciu a spoluprácu a vzájomný rešpekt, aby mohli obaja rodičia v záujme dieťaťa vytvárať jeden spoločný výchovný systém. Na základe uvedeného odvolateľka navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti výrokov II. a IV. zmenil a maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky, styk otca s maloletým upravil na každý párný týždeň v pondelok a v stredu v čase od 16.30 hod. do 19.30 hod. a od štvrtka rovnakého týždňa v čase od 16.30 hod. do nasledujúceho pondelka nepárneho týždňa do 8.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a štvrtok v čase od 16.30 hod. do 19.30 hod. s tým, že miestom prevzatia maloletého bude predškolské alebo školské zariadenie ktoré maloletý navštevuje a miestom odovzdania miesto bydliska matky s výnimkou každého nepárneho pondelka, kedy otec odovzdá dieťa v predškolskom alebo školskom zaradení navštevovaného dieťaťom a otcovi uloží povinnosť uhrádzať výživné vo výške 200 eur mesačne vopred k rukám matky, do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca.

13. Manžel (otec maloletého dieťaťa) v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu nesúhlasil s názorom odvolateľky o tom, že súd v konaní dostatočným spôsobom neskúmal skutočný záujem dieťaťa pri úprave rodičovských práv a povinností rodičov na čas po rozvode. Synovi sa intenzívne venuje, od jeho asi štyroch rokov hrávajú šach, venuje sa mu športovej stránke a jeho jedinou snahou je, aby sa mohol riadne podieľať na jeho výchove aj po rozvode. Syn si zvykol obhrýzať nechty s odôvodnením, že to robí aj mama, avšak už asi dva roky s týmto nemá problém, v čase, kedy u neho spí sa za posledné 2 roky pomočil raz (mal štyri roky) a je nepravdepodobné, že by sa pomočoval u matky. Sudkyňa v priebehu pojednávania o.i. povedala, že si je vedomá, že maloletý nastupuje od septembra do školy, a aj preto bolo podľa nej vhodné nabehnúť na striedavú starostlivosť už počas letných prázdnin. Maloletý už viackrát potvrdil, že je samostatný, napr. 2 roky po sebe bol v škôlke v prírode vždy po dobu 1 týždňa úplne sám, bez rodičov a zvládol to bez problémov. Mgr. H. L. bol priamo súdom ustanovený ako znalec, v súčinnosti s oboma rodičmi a maloletým dieťaťom (u rodičov robil osobnostné vyšetrovanie po dobu 3,5 hodiny a zároveň skúmal a pozoroval interakciu s dieťaťom každého rodiča) vypracoval Znalecký posudok č. 31/2017 zo dňa 08.11.2017, v konaní bol riadne vypočutý a v rámci konania pred súdom prvej inštancie neboli zo strany súdu žiadne pochybnosti o správnosti skutočností, zistených a uvedených znalcom v predmetnom znaleckom posudku. Matkou prezentovaný posudok skúmal len ju, pričom posudok Mgr. L. vychádzal najmä z vyšetrovania interakcie so synom a zároveň aj osobnostných profilov rodičov. Matka sa sťažuje otca v podanom odvolaní prezentovať ako potencionálne nebezpečenstvo pre syna. Otcovo prežívanie ilustruje výsledok Luscherovho testu, ktoré je treba vnímať aj v nadväznosti na inú pasáž posudku týkajúcu sa matky. Správanie matky nie je v záujme maloletého dieťaťa čo je vidieť na tom, že počas konania navštívila so synom viacerých psychológov s úmyslom nájsť nejakého psychológa, ktorý potvrdí jej postoje; jedná sa o neštandardné správanie predlžujúce neistotu v situácii a neprispievajúce k stabilizácii situácie. Otec navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

14. Matka v následnom písomnom podaní zo dňa 16.09.2019 uviedla, že zisťovanie názoru dieťaťa bolo realizované na chodbe konajúceho súdu za prítomnosti oboch rodičov, t.j. v rozpore s platnou legislatívou daného úkonu. Pokiaľ ide o závery Znaleckého posudku č. 31/2017 zo dňa 08.11.2017, vzhľadom na existenciu viacerých nezrovnalostí podala na Ministerstvo spravodlivosti SR podnet na preskúmanie postupu znalca pri výkone znaleckej činnosti a ministerstvo v zmysle § 27 ods. 1 zákona č. 382/2014 o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch začalo vo veci konanie z dôvodu, že sa javí, že mohlo nastať porušenie verejného záujmu pri výkone znaleckej činnosti závažným spôsobom. Znalecký posudok č. 14/2019 zo dňa 05.04.2019 vypracovaný PhDr. Mgr. U. O. bol vypracovaný výlučne na osobu matky a pokiaľ interpretácia dosiahnutých výsledkov matky v rámci rovnakých, či obdobných diagnostík v oboch posudkoch je výrazne rozdielna, je možné mať odôvodnené pochybnosti aj o správnosti interpretácie dosiahnutých výsledkov v časti Znaleckého posudku týkajúceho sa otca. Otec opakovane bagatelizuje psychosomatické symptómy či zdravotné obtiaže maloletého, dokonca

aj lekárom predpísanú liečbu, čo sa javí v priamom rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Maloletý realizoval s otcom počas letných prázdnin styk v odlišnom režime, naposledy absolvoval s otcom pobyt v dĺžke 9 dní od 15.08. do 23.08.2019, vrátil sa domov zakríknutý a nesvoj s otázkou, či ešte bude musieť byť tak dlho u otca, pretože sa mu to nepáči. Dieťa má k svojim rodičom pozitívny vzťah, no aktuálne pociťuje neistotu v tom, že sa aj po skončení prázdnin bude musieť neustále presúvať medzi dvoma domácnosťami. Pre dieťa je aktuálne podstatným mať jeden stabilný a bezpečný domov a nie sa presúvať medzi dvoma domácnosťami, v ktorej následne ani v jednej nebude doma.

15. Otec v následnom písomnom vyjadrení z 05.12.2019 konštatoval, že matka redukuje rozhodovanie súdu na jeden úkon, a to na vypočutie maloletého. Z oboch posudkov vyplýva, že matka sa dokáže o R. postarať a že je to vyrovnaná osoba a má problém zvládať vypäté situácie. Súd prvej inštancie sa počas obdobia troch rokov dostatočne oboznámil s rodinnou situáciou, súdny spis obsahuje vyjadrenia oboch rodičov počas pojednávania, ako aj výsledky osobnostného testu v trvaní 3,5 hodiny vyhotoveného súdnym znalcom, ako aj sledovanie interakcie s dieťaťom v dobe 1 hodiny pre každého rodiča. Nikdy netvrdil, že maloletý je v absolútnej pohode, a že nie je vystavený konfliktu a záťažovej situácii a to, že nemôže poskytnúť dieťaťu kompletnú rodinu berie ako jedno z najväčších zlyhaní v živote. Snaží sa však robiť všetko pre to, aby mal R. pozitívnu budúcnosť a bol čo najmenej touto zmenou zasiahnutý. Otec uviedol, že počas letných prázdnin si spoločne s matkou nastavili osobnú starostlivosť o dieťa, telefonát od matky vždy zdvihol, resp. do hodiny zavolať matke naspäť, rozprával sa s ňou pokojne a uvoľnene a nie je pravdou, že maloletý sa od neho vracal zakríknutý. R. chodí na Základnú školu na Palisádach, v škole má v matematike náskok pred celou triedou, sám sa chcel prihlásiť na šachový krúžok a aj na prvý šachový turnaj medzi bratislavskými školami. Dieťa bráva na preteky v behaní a bicyklovaní, obľúbilo si parkúr, kde aktívne precvičuje celé telo a získava základy do celého dospelého života. Otec konštatoval, že posledné dva roky plnil vyživovaciu povinnosť priamo na účet predškolského zariadenia, ktoré chcela matka vymeniť počas rozvodového konania za iné, štátne a menej finančne náročné, keď podľa jeho názoru úhrada financií priamo predškolskému zariadeniu pomohla k tomu, aby matka zmenu predškolského zariadenia nevykonala. Synovi riadne kupuje oblečenie, platí mu všetky krúžky, polovicu sumy za lekárov. Matka na jednej strane trvá na platení výživného a na druhej strane odmieta striedavú starostlivosť. Starostlivosť o maloletého je i naďalej vykonávaná spôsobom ako počas konania a matka i napriek snahe otca o tom odmieta diskutovať. Otec zdôraznil, že pri striedavej osobnej starostlivosti rodičov nebude dieťa vytrhnuté z jeho prostredia (rodičia bývajú de facto v tej istej lokalite) a ostane vo svojom sociálnom prostredí (nezmení sa mu okruh kamarátov, záujmov či školské zariadenie).

16. K odvolaniu matky a ani následným písomným podaniam účastníkov sa kolízny opatrovník písomne nevyjadril.

17. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 a § 66 C.m.p., keď nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania matky. Keďže výrok rozsudku o rozvoze manželstva nebol odvolaním napadnutý a odvolaciemu prieskumu bolo podrobené rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti týkajúcej sa úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, a to vo vzťahu k napadnutým výrokom II. a IV., t.j. o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a o tom, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov súd výživné neurčil, odvolací súd účastníkov konania v tomto rozhodnutí označuje ako matka a otec.

18. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

20. Prihliadajúc na obsah súdneho spisu sa odvolací súd v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožnil s dôvodmi vzťahujúcimi sa k odvolaním matky napadnutým výrokom rozsudku prvoinštančného súdu, v ktorých zveril maloletého R. E. K., nar. XX.XX.XXXX na čas po rozvoze do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s určením intervalu osobnej starostlivosti každého rodiča počas kalendárneho roka, vrátane úpravy počas letných prázdnin, zimných prázdnin a veľkonočných prázdnin a počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčil, v ktorom dostatočne

a presvedčivo zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o úprave práv pomerov manželov (rodičov) k maloletému dieťaťu na čas po rozvode podstatný význam, pričom sa v rozhodnutí vzťahujúcimi sa k týmto výrokom rozhodnutia vysporiadal i s podstatnými vyjadreniami účastníkov konania prednesenými v konaní na súde prvej inštancie (§ 387 ods. 2, 3 C.s.p.). Z uvedeného dôvodu využíva možnosť danú mu ust. § 387 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia v tejto časti a v záujme dôsledného vyporiadania sa s uplatnenými odvolacími dôvodmi dodáva nasledovné.

21. Matka podané odvolanie odôvodnila tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.). Uvedený odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenie v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Príkladom takejto vady môže byť napr. nesprávne realizovaná manuálna povinnosť, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez poučenia o práve odoprieť výpoveď, porušenie viazanosti súdnymi rozhodnutiami alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu). Matka v odvolaní namietala, že zisťovanie názoru dieťaťa bolo realizované na chodbe konajúceho súdu v prítomnosti oboch rodičov (dieťa odmietalo odísť od matky a so sudkyňou odmietlo odísť), t.j. v rozpore s platnou legislatívou daného úkonu.

22. Podľa § 38 ods. 1, 2 C.m.p., ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

23. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine maloleté dieťa, ktoré je schopné vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

24. K citovaným ustanoveniam odvolací súd zdôrazňuje, že právo dieťaťa byť vypočuté v súdnom konaní, v ktorom sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa jeho samého, korešponduje s povinnosťou súdu prihliadnúť na názor dieťaťa (§ 38 C.m.p.). Ustanovenie § 38 C.m.p. nemenuje spôsoby, ktorým je možné názor dieťaťa zisťovať a je na posúdení súdu, aký postup pri zisťovaní názoru dieťaťa zvolí, t.j. aký postup považuje za zodpovedajúci veku a vyspelosti dieťaťa. Citované ustanovenie výslovne umožňuje vykonať výsluch maloletého dieťaťa pred súdom aj bez prítomnosti rodičov, resp. všeobecnejšie bez prítomnosti iných osôb, čo sa v praxi zaužívalo ako pravidlo.

25. Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že súd prvej inštancie dňa 13.09.2018 zisťoval názor maloletého dieťaťa (v tom čase 6 ročného). Z písomného záznamu z tohto úkonu súdu (čl. 343 spisu) vyplýva, že pred miestnosťou, v ktorej súd zisťuje názor dieťaťa, sedeli na chodbe obaja rodičia, maloletý bol v náručí matky, ku ktorej sa stále túžil a odmietol sa pozrieť a komunikovať s konajúcou sudkyňou. Po krátkom čase sa maloletý mierne uvoľnil, na žiadosť sudkyne, aby jej nakreslil domček a aby si vybral farbičku, ktorou by ho nakreslil a kto by býval v domčeku, povedal, že by ho nakreslil oranžovou, červenou, bielou, páči sa mu aj žltá a modrá a v domčeku by býval s mamou a tatom. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje, že postup pri zisťovaní názoru maloletého dieťaťa zvolený zákonnou sudkyňou plne akceptoval momentálny stav, v ktorom sa maloleté dieťa v danom čase nachádzalo, jeho vek, rozumovú vyspelosť a bol voči dieťaťu mimoriadne empatickým. Uvedeným postupom súd prvej inštancie potom nemohol zaťažiť konanie inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods.1 písm. d/ C.s.p.). Pre úplnosť je treba uviesť, že k opakovanému zisťovaniu názoru maloletého dieťaťa určeného na deň 30.04.2019, súd prvej inštancie po nesúhlase otca, odôvodneného v písomnom podaní zo dňa 15.02.2019, nepristúpil.

26. K matkou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p. (t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) odvolací súd konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že

súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov konania, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov konania nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení procesného predpisu alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

27. Vo vzťahu k tejto námietke matky je treba ďalej zdôrazniť, že hodnotenie dôkazov môže robiť len súd, ktorý ich vykonal. Zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadruje, že záver, ktorý si sudca urobí o pravdivosti či nepravdivosti tvrdených skutočností vzhľadom na poznatky získané z vykonaných dôkazov, je vecou vnútorného sudcovho presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu. Medzi skutočnosťami, ktoré boli účastníkmi tvrdené a ktoré boli predmetom dokazovania musí sudca už od začiatku dokazovania rozlíšiť tie, ktoré sú vôbec pre prejednanú vec rozhodné. Zákon nepredpisuje a ani dobre nemôže predpisovať pravidlá, z ktorých by malo vychádzať ako hodnotenie jednotlivých dôkazov, tak hodnotenie ich vzájomnej súvislosti. Je tomu tak preto, že hodnotenie dôkazov je zložitý myšlienkový proces, ktorého podstatou sú jednak čiastkové, jednak komplexné závery sudcu o vierohodnosti poznatkov získaných vykonaním dôkazov, ktoré sú potom podkladom pre záver o tom, ktoré skutočnosti účastníkmi tvrdené má súd za preukázané a ktoré tak tvoria zistený skutkový stav. Je treba zdôrazniť, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). V uvedenej veci nemožno súdu prvej inštancie vyčítať žiadne pochybenia a s ním prijatými závermi (ktoré dôsledne podoprel pre vec podstatnými skutkovými zisteniami a ich vyhodnotením jednotlivo, ale aj v ich vzájomnej súvislosti), preto ani nie je možné polemizovať.

28. Pokiaľ ide o námietky matky týkajúce sa Znaleckého posudku č. 31/2017 zo dňa 08.11.2017 vypracovaného a podaného znalcom z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí Mgr. Martinom Balkom, na základe uznesenia Okresného súdu Bratislava V zo dňa 27.06.2017, č.k. 20P/59/2016-205, je treba zdôrazniť, že zmyslom znaleckého dokazovania je ozrejmienie skutkových okolností, na posúdenie ktorých treba odborné znalosti a skúsenosti a ktoré je nutné ozrejmiť pre následné právne posúdenie veci. Znalecký posudok sa hodnotí ako každý iný dôkaz podľa ust. § 191 C.s.p., odborné závery v ňom obsiahnuté však hodnoteniu súdu podľa cit. ustanovenia nepodliehajú. Hodnotenie dôkazu znaleckým posudkom spočíva v posúdení, či sú závery posudku náležite odôvodnené, či sú podložené obsahom nálezu, či bolo prihliadnuté ku všetkým skutočnostiam, s ktorými sa bolo treba vyporiadať, či závery posudku nie sú v rozpore s výsledkami ostatných dôkazov, a či jeho odôvodnenie zodpovedá pravidlám logického myslenia. Aby mohol súd znalecký posudok zodpovedne hodnotiť, nesmie sa znalec obmedziť vo svojom posudku výlučne na podanie odborného záveru - súd musí mať možnosť vedieť, z ktorých zistení posudku znalec vychádzal, akou cestou k takýmto zisteniam dospel a na základe akých úvah dospel k svojmu rozhodnutiu.

29. Prihliadajúc na obsah Znaleckého posudku č. 31/2017 vypracovaného znalcom z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí Mgr. H. L. (obsahujúceho úvodnú časť s opisom úlohy znalca, výpis zo spisového materiálu, výsledky psychologického vyšetrenia oboch rodičov s použitými klinickými a testovými metódami, vyhodnotenie maloletého pri interview, observácii a interakcii s rodičmi a odborný záver), má odvolací súd za to, že tento má všetky náležitosti v zmysle § 17 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a jeho závery uvedené na str. 28 - 33 posudku (čl. 247-252 súdneho spisu) sú dostatočne odôvodnené a riadne

podložené. Ak jasné, úplné a presvedčivé závery označeného znaleckého posudku, závisiace od posúdenia skutočností, na ktoré je treba špecifické odborné znalosti, doplnené o skutočnosti uvedené znalcom v priebehu jeho výsluchu pred súdom prvej inštancie nariadeného na deň 26.04.2018, súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí pri rozhodovaní o forme starostlivosti rodičov o maloleté dieťa na čas po rozvode zohľadnil, jeho postup je plne udržateľný. Pokiaľ matka v podanom odvolaní poukazuje v nadväznosti na Znalecký posudok č. 14/2019 zo dňa 05.04.2019 vypracovaného PhDr. Mgr. U. O. na rozdielnosť interpretácie dosiahnutých výsledkov matky v rámci rovnakých, či obdobných diagnostík v oboch posudkoch, na odôvodnenú pochybnosť aj o správnosti interpretácie dosiahnutých výsledkov v časti Znaleckého posudku týkajúceho sa otca, je treba uviesť, že pre súd boli (a sú) pri rozhodovaní podstatné závery súdom ustanoveného znalca týkajúce sa vzťahu maloletého dieťaťa k obojmu rodičom , jeho vnímania každého z rodičov , dovtedajšieho výchovného vplyvu každého z rodičov na vývin maloletého , otázky, či pobyt u niektorého z rodičov neohrozuje osobnostný alebo fyzický vývin maloletého, schopnosti rodičov vzájomne komunikovať ohľadne výchovy a zabezpečenia potrieb maloletého, vhodnosti a prospešnosti pre maloletého tohto zveriť do striedavej osobnej starostlivosti rodičov a predpokladaného vplyvu striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a jej rozsahu a o tom, či v prípade zverenia maloletého do výlučnej starostlivosti jedného z rodičov je vhodné obmedziť alebo zakázať styk jedného z rodičov s maloletým.

30. Odvolací súd v danej veci konštatuje, že sa plne zhoduje so závermi súdu prvej inštancie v tom, že s prihliadnutím na vývinové potreby maloletého dieťaťa a na rešpektovanie jeho práva na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, sú v posudzovanom prípade splnené podmienky na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v určenom týždennom intervale a s osobitnou úpravou týkajúcou sa obdobia letných, zimných a veľkonočných prázdnin. Konštatuje, že z vykonaného dokazovania je nesporné, že obaja rodičia sú schopní a ochotní vykonávať svoje rodičovské práva čo do osobnej starostlivosti o maloletého, obaja rodičia sú si rovní vo svojich rodičovských právach a povinnostiach a v konaní nebol dokazovaním preukázaný žiadny dôvod na obmedzenie výkonu rodičovských práv jedného z rodičov, v dôsledku ktorého by malo byť maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti iba jedného rodiča. V posudzovanom prípade sa navyše jedná o prípad, kedy na realizáciu striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa majú rodičia ideálne predpoklady, keďže ich miesto súčasného bydliska je v jednom meste (a v blízkosti), kedy dieťa nemusí meniť pre neho už známe školské prostredie a ani svoje ďalšie sociálne kontakty a určená forma striedavej osobnej starostlivosti je primeraná aj veku maloletého dieťaťa. Apeluje na rodičov, aby vo vzťahu k maloletému, i napriek rozpadu svojho partnerského vzťahu, pri výkone efektívneho rodičovstva spolu vecne a správne komunikovali a reflektovali na potreby maloletého syna. Zdôrazňuje, že pokiaľ rodičia budú schopní (bez negatívneho ovplyvňovania dieťaťa proti druhému rodičovi) vykonávať model starostlivosti akceptujúci právo dieťaťa na rodičovskú starostlivosť oboch rodičov, bude to jednak k prospechu ich vzájomného vzťahu, ale najmä k prospechu ich maloletého syna (v ktorého najlepšom záujme je vyvážený model starostlivosti oboch rodičov), ktorému nepruší právo na pokojné a vzájomnými konfliktami rodičov nezaťažované detstvo a na jeho právo byť vychovávaný oboma rodičmi .

31. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a IV. a v závislom výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 C.m.p., v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p..

33. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).